

rigsministeren, og denne ligeledes skal udnævne den ene og godkende Valget af den anden af de ved Foreningen ansatte to Revisorer. Heller ikke kan man anse den Risiko, de omhandlede Statutændringer ville medføre for Foreningerne, for saa store, at det derved kan begrundes at underkaste disse et saa væsentlig Indgreb i deres selvstændige Styrelse. Skulde man gaa til noget saadant, maatte det være under Forudsætning af, at der hødes Foreningerne betydelig større Beaustigelser fra Statsmagts Side end dem, om hvilke der i Forslaget og de oven for nævnte Endringer dertil er Tale.

Folketinget har til nærværende Udvalg henvist Aгрarforeningens Andragende om Oprettelsen af en ny statsgaranteret Kreditforening for Landejendomme, og Udvalget har paa Foranledning heraf optaget de i det nævnte Andragende udtalte Grundtanke om en ny Ordning af Landbrugets Grundejendoms-kreditforhold til Forhandling. Resultatet heraf har da været, at Udvalget som Helhed har ment at burde slutte sig til Hovedtanken i Aгрarforeningens Andragende, nemlig Statsgaranti for de Kreditforeningslaan, for hvilke Pantet kan antages at yde ubetinget Sikkerhed. Kun om de Grænser, inden for hvilke en saadan Sikkerhed kan antages at være til Stede, har der herfket forskellige Meninger. Udvalget med Undtagelse af Alberti og Leth-Gespensen har været enigt om, at denne Tanke bedre lod sig realisere ved Oprettelsen af særlige Afdelinger med selvstændig solidarisk Forpligtelse inden for de bestaaende Kreditforeninger, end ved at stifte en helt ny Forening. Vore Kreditforeninger have gennemgaaende virket saa tilfredsstillende og have gennem deres mangeaarige Arbejde vundet saa megen Fasthed og erhvervet sig saa rig en Erfaring, at det vilde være en betænkelig Sag at ombytte dem med noget nyt og uprøvet. Desuden vilde de større Administrationsomkostninger, der vilde blive paabyrdet Laantagerne gennem en saadan ny Forening, opsluge en væsentlig Del af den Fordel, som Statsgarantien kunde

antages at ville bringe dem. Det vil heller ikke være rigtigt at paalægge de Medlemmer af de bestaaende Kreditforeninger, som maatte ønske at faa Del i de statsgaranterede Laan, de ikke ubetydelige Tab og Omkostninger, hvormed det altid er forbundet at gaa over fra den ene Kreditforening til den anden. Endelig naar man gennem Udvalgets Forslag lettest og naturligt til en Ordning, der yder Land og By lige Ret ved at udstrække de Begunstigelser, om hvilke her er Tale, ogsaa til Byernes Grundejendoms-kreditforeninger.

Udvalget har ikke kunnet tillægge de principielle Indvendinger, der ere rejste imod Statsgarantien, nogen afgørende Vægt i Forhold til de Fordele, som derigenem kunne vindes for Laantagerne. Man vil ved Hjælp af Garantien kunne opnaa at skaffe de paagældende Kreditforeningsobligationer Indpas paa fremmede Pengemarkeder, navnlig det engelske, fra hvilke de nu ere udelukkede, og efterhaanden som de indarbejdes der, ville de kunne opnaa en Kurs, der, om den end næppe nogen Sinde vil naa fuldt op i Højde med Statsobligationernes, dog vil nærme sig til disse. Ved at en forholdsvis stor Del af vore Kreditforeningsobligationer finde Anbringelse i Udlandet, vil ikke alene Renten af de statsgaranterede Kreditforeningslaan synke, men de store indenlandske Kapitaler, som saaledes blive ledige, ville i alt Fald for en Del søge Anbringelse herhjemme i sekundære Prioriteter og Drifts-laan, og saaledes vil ogsaa Renten for disse nedbringes. Endelig vil Statsgarantien tjene til i væsentlige Lidelser, hvor Tilliden til Kreditforeningsobligationerne ellers muligvis kunde blive vækkende og deres Pris derved synke ned under den virkelige Værdi, at holde Kursen oppe til Gavn for Ejendomsbesidderne og Samfundet som Helhed.

Hovedindvendingen mod Statsgarantien er den, at den vil udsætte Staten for en uberegnelig økonomisk Risiko og i hvert Fald ryste dens Kredit i Udlandet. Hertil er nu først at bemærke, at Udvalget jo er